

EESTI SKAUT

Sisuks:

Peaminister prof. J. Uluots 50-aastane

Kas ainult raha eest...

Suurnõupidamine

Aeg kohustab

XIII ümber nurga

Külmetanud riimid

Pilk avaramaks

Viimne ohverdamine

Juhtmõtteid noorte hoiutegevusele rakedamisel

Praktilist

Gaidide nurk

Toimetuse kirjakast

Teateid malevaist

XIX aastak.

Jaanuar 1940

Armast kohusetruud endist malevaliiget

I jsk. Boris Valma't

(end. Vassiljev'i)

sünd. 1. märts. 1916. a.

surn. 1. jaan. 1940. a.

mälestab

Tallinna Sk. Malev

ja

II Lippkond „Väle hirv“

AJAKIRI

„K O D U“

toob kodudesse

— põnevaid ja lõbusaid romaane huvi- —

— tavaid jutte ja ajakohast päevakaja —

Jälgige

„K O D U“

- Sõgedate sepikoda -

ja kirjutusi

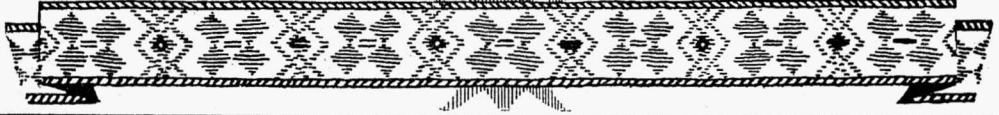
- Tulise sullega -

AR EESTI
RAHVUS-
RAAMATUKOGU

Spetsiaalne fond

EESTI SKAUT

SP, 57

JAANUAR

Nr. 1 — 1940

XIX AASTAK.

Peaminister prof. J. Uluots 50-aastane

Peaminister prof. J. Uluots.

13. skp. pühitses Peaminister prof. Jüri Uluots oma viiekümnendat sünnipäeva. H-ra Peaministri juubelpäeval on eriliselt põhjust teda südamliselt tervitada kõigil Eesti skautidel, sest Eesti skautide XIII suurnõupida-

misel Tallinnas 6. jaanuaril öeldud tunnustavad soojad sõnad julgustavad meid, annavad uut hoogu ning võitlustahet.

Suurnõupidamise avaaktusel Estonia kontsertsaaalis, kuhu olid koonu-

nud sajad skautide juhid, leidsid skaudid h-ra Peaministri poolt öeldud sõnus julget tuge. Õeldes, et noortel peavad olema kindlad vaimsed jõud ja ideaalid, mis neid kaasaja raskustest üle aitavad, et hiljem vanade taandudes astuda vääriolistena nende asemele, h-ra Peaminister avaldas veel lootust, et kõik eesti noored, eriti nende juhid, taotlevad neid sihte, püüavad sinna kogu jõuga ning suudavad täita neile pandud lootusi.

Kõik Eesti skaudid ühinevad esitatud ideaalidega ja kinnitavad, et nad on alati püüdnud olla valmis kõigeks, mida neilt nõuab terviklik Eesti. Kõik hundud ja skaudid, hellakesed ja gaidid süvendavad ikka enam ja enam oma kõigutamatu hüüdlause — olla alati valmis — ning soovivad juubilarile edaspidiseks tugevat tervist ja raugematut jõudu Eesti riikliku elu juhtimisel ja Eesti noorsoo isetegevuse arendamisel.

Algavaks aastaks

Käesoleva „Eesti Skaudi“ numbriga algame oma häälekandja XIX aasta-käiku. Kaheksateist pikka võitlusaastat on juba ära käidud. Kogu sellel pikal teekonnal on Eesti Skaut püüdnud teenida oma lugejaskonda, levitanud skautlikke ideid ja arendanud skautlikku kirjavara.

Kogu oma ilmumise kestel on „Eesti Skaut“ püüdnud tungida ka iga skaudi ja gaidi ning nende sõprade lugemislauale. Visalt on see edenenu. Lõpma-ta palju raskusi, mis olid kas oludest tekkinud või koguni tekitatud, on suudetud võita ja nüüd võib praegune toimetus lugejaskonnale kinnitada, et „Eesti Skaudil“ on suur usk tulevikku! Käesolevast numbrist alates hakkab meie häälekandja ilmuma põhjalikult kindlaksmääratud suunas. Toimetus on endale seadnud ülesandeks pakkuda ajakirjas väärtuslikumat ja laiaulatuslikumat skautlikku lugemisvara. Toimetus on mobiliseerinud hulga tunnustatud skautjuhte, kes suudavad erialaliselt pakkuda oma parima. Edaspidi leiab „Eesti Skaudis“ avaldamist ainult põhjalikult läbitöötatud kaastöö. Senini

avaldati ka sageli kaastöö puudusel seda, mis polnud veel täiesti küps, kuid nüüdne tubli kaastööliste võrk eeldab parimat. Siinkohal palub toimetus, et iga skaut ja gaid kes soovib oma loomingu „Eesti Skaudis“ avaldada, selle enne toimetusele saatmist põhjalikult ja üksikasjalikult läbi töötaks, sest see kergendab toimetuse tööd ja seega säilitab ka puhtamalt autori kirjutuslaadi.

Toim. teatab lugejaskonnale, et nüüdsest käsitletakse ajakirjas kindlat ainevalda. Ajakiri jaguneb nüüd põhimõtteliselt järgmistesse osakondadesse: juhtkirja ja üldosa, juhtide osa, õppeala, välisosa, juttude-vestete osa, mängudemõistatuste osa, informatsiooni osa, hundude-, meriskautide-, õhuskautide-, vanemskautide ja gaidideosa. Iga vastavava osakonna täitmise eest hoolitseb vastav toimetuse liige.

Selle tööjaotusega uude aastasse astudes palub toimetus kõiki seniseid virku kaastöölisi jätkata innukalt alatud tööd ja soovitab „Eesti Skauti“ igale skautlikule noorele ja nende sõpradele.

Toimetus.

Kas ainult raha eest . . . ?

Meil on olnud ja on praegugi teoksil mitmesuguseid rahvuslikke aktsioone. Sinna on kaasa tõmmatud laialdasi hulki uute organisatsioonide näol.

Ka meie organiseeritud noored on püüdnud neile ühel või teisel viisil kaasa aidata ja kaasa lüüa, niivõrd kui seda on osatud ja suudetud või kui võrd neid on sellistele üritustele kaasatöötamiseks liigi tõmmatud.

Ringkonnis, kus minul on tulnud teutseda, tõsteti möödunud aastal üles küsimus, kuidas edukamalt saaks kaasa lüüa päevakorras seisvale aktsioonile. Valisime isikud, kes vastava ühingu juhtivate isikutega läbi räägiksid. Tahtsime saada õhutajat, moraalselt tuge ja teadlikke juhte aktsiooni edukaks läbiviimiseks.

Meile vastati, et ei saa soovile vastu tulla, kuna ühingu kodukord ei nägevat ette organisatsioonide kui niisuguste kuuluvust ühingu juurde (vististi ka mitte organisatsioonide abistamist). Anti nõu, et meie liikmed astuksid ühingu liikmeks, s. o. organiseeritud noororganiseerigu end veel kord.

Sügisel, kui küsimus vastavate seaduste ja määrustega oli juba küllalt akuutseks tehtud, korraldati palvet lektorite saamiseks. Lõpuks tuldi palvele vastu ja lubati lektoreid. Kuid siis kerkes üles lektorite tasuküsimus, ja peagu oleks küsimus jälle soiku jäänud. Sest meie teame ju milliseid raskusi on tulnud meil võita, et hädatarvilikumate väljaminekutegi jaoks sissetulekuid hankida ja iga uue kulu tegemine on seetõttu peagu võimatu. Kuna kord algatatud mõtted aga ei tahetud loobuda ja küsimus väärts selle rakendamist, siis skaudijuhid otsisid selleks võimalusi ja leidsidki.

Oma teenistusekohtade kaudu lõpetati vastavad kursused, ja nii saime lektoreid, kelle tasuküsimus ei olnud meile enam mureks. See oligi kõige õigem ja

vast ka ainsam lahendus skautlikust vaatevinklist vaadatuna.

„Õnnetus“ on siin aga selles, et selliste keerdkäikude juures ilmnevad mõningad nähted, millistest ei taha vaikida. Võib-olla tänapäeva materjalistlikus ajajärgus ei oleks pidanud kerkima mõte — kas kõik tehakse vaid raha eest? Kas need õilsad sihid ja ülesanded, mida algatab riigivõim või ette seab riigi heaolu, on kättesaadavad vaid neile, kellel raha on? Kas sellised nähted ei anna põhjust neile juhtidele, kes aastaid või aastakümneid tegelenud noorte juhtimisega idealistlikel põhimõtetel, muret tunda meie noorsoo tuleviku pärast. Kas viimaks meie noortegi sihiks ei saa tegutsemine vaid raha pärast või raha eest?

Need „juurdemaksu“ nähted hakkavad liiga sageli ilmema meie igapäevases elus — üritustes.

Need organisatsioonid, kellede õlgadel lasuvad rahvuslike aktsioonide teostamine ja edustamine, peaksid nende aktsioonide läbiviimisel vastutulelikust näitama noorsoo-organisatsioonidele.

Edasi. Meie täiskasvanute organisatsioonid peaksid ka veidi mõtlema sellele, et neil oleks kohustusi ka organiseeritud noorte juures. Nad ei peaks mõtlema, et oma ideesid ja sihte saab rakendada vaid siis, kui neil o m a n o o r e ä.

Selles suunas on meil mindud juba päris kaugele. Seltsid-ühingud — liidud üksteise võidu organiseerivad omi noori.

Meie suurem ühing — kirik — on piirdunud oma noorte töö organiseerimisega. Kas siin ei oleks küllaldast tegevusvälja ka teiste noorsoo-organisatsioonide juures, ilma et viimastel tarvitseks muuta oma struktuuri ja senist kuju.

Miks piirdub näiteks tuletõrje tööga vaid oma noorte juures. Kas meil ei

Suurnõupidamine

Eesti 9 skautide maleva juhtide ja skaudisõprade üleriiklik XIII aasta-koosolek Tallinnas 5. ja 6. jaanuaril

Olime oodanud seda juba möödunud aasta sügiseks. Tahtsime saarlastegi „Kuningriiki“ vallutada, nende pealinna lossis ajamerre vajunud rüütlite saalid „paljapõlve-rüütlitena“ nõupidamiseks kokku tulla. Olukorrad muutusid. Saarlaste heameel ja ootused, näha Suuremaa skautjuhte, aatevendi oma külalistena, Nurjus, nad võtsid selle neile omaselt mehisenasti vastu. Nii muutus traditsiooniline aastakoosoleku aeg ja kohtki vaatamata Tapa aastakoosoleku otsusele.

Kõigist neist ootamatuist viperusist ja muutusist hoolimata kujunes seekordne aastakoosolek eriti pidulikuks ja töötu-

võiks olla näiteks skautidel, noortel kotkastel jne. tuletõrje noorteüksus.

Kui mõnikord on pöördunud mõne ühingu või liidu poole sellise mõttega, siis tavaliselt vastatakse, et meil on oma noored, astugu meie liikmeks.

Kas ei oleks otstarbekam arendada noori igakülgseks. Et noor oleks jumalakartlik, oskaks käsitada kirvest ja saagi sama osavusega kui tuletõrjevoolikut, oskaks metsas üles lüüa telki, ennast toita, varjata, luurata, signaliseerida, oskaks gaasimaski käsitada ja õhukaitsetöös abivalmis olla, tunneks esmaabi ja samariitlase kohustusi, ja oskaks tarbekorral ka relva käsitada. Need ei ole paberlikud unistused ega utoopilised kavad. Nad on rakendamist leidnud ja nad on rakendatavad.

Täiskasvanuist koosnevad organisatsioonid ja organid, kellede südames sama siht — riigi heaolu, ei peaks seepärast kahe silma vahele jätma organiseeritud noori — kuigi nad tunduvad vast väikestena, kuid ka pisikene rüskajõud on vahest tugev, mistõttu tuleks leida võimalusi noorte püüetele kaasaaitamiseks.

I j-sk. K. R-ne.

lemusilt tõhusaks. Peaministri osavõtt aastakoosolekust oli suursündmuseks skautide perele ja seda osati ka skautidele omaselt esile tõsta. „Uus Eesti“ 6. jaanuarist 1940. a. kirjutab:

Aastakoosolek algas kell 10 homm. piduliku koosolekuga „Estonia“ kontsertsaalis (siin peetakse tavaliselt ainult suuremate organisatsioonide üleriigiliste kokkutulekute puhul kongresse — autori märge), millest osa võttis rohkel arvul skaute, skautide malevate esindajaid üle maa, skaudisõprade seltside esindajaid ja liikmeid ning teisi noorte sõpru. Koosoleku pidulikkust tõstis eriti peaministri prof. J. Uluotsa osavõtt.

Peaministri saabumist kuulutasid fanfaarid ja trummid, kuna lavale rivistatud üksuste lipud olid aulvale seisakus. Kogu pidulikkust koosolekust osavõtjaskond austas peaministrit püstitõusmisega.

Piduliku koosoleku avas Skaudisõprade Seltside Liidu esimees skm. E. Maddisoo.

Peaminister oma aastakoosoleku kõnes mainis muuseas:

... Teatavad vaimsed jõud ja ideaalid peavad olema need, mis meid kaasaja raskustest üle aitavad, niihästi rahvaste vahelise elu korraldamisel kui ka iga rahva enda seesmise elu korraldamisel. Noorsoo ülesandeks on end varustada teatavate kindlate ideeliste ülesannetega. Mina olen teadlik, et kõik, kes teie siin koos olete, olete säärase ülesannete teenistuses.

Igal rahval on kõrgeim ülesanne oma täielikumatu elu riigielu näol luua, korraldada ja arendada. Usun, et Eesti noorsugu end nende ülesannete teenistusse mitte ükski ei sea, vaid selleks end ka ette valmistab nii oma füüsilise tublidusega kui ka oma vaimse ettevalmistusega...

XIII aastakoosolekust osavõtjaid.

Kõne võeti vastu tormiliste kiiduavaldustega, millele järgnes spontaanselt: „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“. Peaskaut skm. N. Kann tänas peaministrit südamlikkude sõnade ja aastakoosolekust osavõtu eest, lausudes veel:

... „Meie skautjuhid ja skautlikud noored oleme alati valmis tulema, kui teie meid kutsute“ (tormiline kiiduavaldus), mille kinnituseks kostis sadadelt skautjuhtidelt mehine ja vägev „Alati valmis!“ Ühtlasi palus peaskaut peaministrit edasi anda tervitused meie auvanemale vabariigi presidendile ja peavanemale kindral Laidonerile, milliseid sõnu kinnitasid koosolejate elavad kiiduavaldused.

Koosoleku juhatusse valiti skm-id H. Michelson ja E. Jõgi, ning sekretariaati skm-id H. Jõe, A. Miller ja E. Ots.

Tervitusi ütlesid: dir. kol. J. Vellerind, andes edasi ka haridusministri tervitused, ka tegi ta teatavaks, et aastakoosoleku puhul on skautlikele noortele tervitusi saatnud skautluse juht lord R. Baden-Powell; mag. J. Kents — Tallinna ülemlinnapea ja linnavalitsuse poolt, J. Tedersoo — noorkotkaste vanema ja peastaabi poolt ja skm. J. Kõks — skaudisõprade liidu poolt. Tervitustelegramme oli saabunud sõjaminister kindral N. Reek'ilt, ülemlinnapea kindral-major

skm. A. Tõnisson'ilt, prof. A. Paldrock'ilt ja paljudelt teistelt.

Peastaabi aruande kandis ette peastaabi ülem skm. A. Gering, millest selgus meie tegevliikmeskonna arv 5236. Juurdekasvu on pidurdanud juhtide vähesus ja ebaselge olukord skautlike organisatsioonide saatuses. Skaudid on pidanud töötama äärmiselt kitsastes oludes, nii on kulutatud arvestuse põhjal ainult 35 senti kuus poisi kohta, kuid kulumiinimum peaks olema vähemalt üks kroon.

16 maleva esindaja poolt esitatud aruandeist selgus skautliku töö pidev edasimineku, kuid raskustena esinevad samad põhjused, mida mainis peastaabi ülemgi.

Lõunavaheajal, kell 14 andis Tallinna skautide maleva auvanem kindralmajor skm. A. Tõnisson ohvitseride kasiinos maleva esindajate ja kutsutud külaliste auks eine. Aastakoosolekust osavõtjad kasutasid lõunavaheaga linnaga, Tallinna maleva ja üksikute lippkondade kodudega tutvumiseks, taheti ju kaasa viia ka midagi feaalsemat, näha kus sirguvad pealinna skautpere sammurid, kotkad ja paljud teisedki, kellest teistesegi linnadesse vahetevahel midagi kostab.

Kell 17 algasid linna tütarlaste kom-

mertsgümnaasiumis erikoosolekud skautmasterite kogul ja skaudisõpradel. Skaudisõprade koosolekul dir. kol. J. Vellerind selgitas ja valgustas lähemalt skautlike organisatsioonide ühendamis-küsimust, ja referaadiga, „Eelarve koos-tamise korrast“ esines skm. J. Kõks. Skautmasteritekogu koosolek kinnit-as aruanded, arutas oma sise-ellu puutuvaid küsimusi, suurlaagri ja üleriikliku juhtidelaagri korraldamist, valgustati ühendamis-küsimuse senist arengut ja valiti uus juhatus.

Õhtul kell 19 algas Gustav-Adolfi võimlas skautlik, aastakoosoleku tradit-siooniline pidu.

6. jaanuaril jätkus aastakoosolek tü-tarlaste kommertsgümnaasiumis. Kell 10 algasid erikoosolekud hundujuhtide-le, skaudijuhtidele ja vanemskaudijuhti-dele.

Hundujuhtide koosolekul refereeris skm. A. Peikel praegusest olukorrast ja tegevuskavadest selle aktiveerimisest. Läbirääkimiste tulemusena võeti vastu ettepanekuina:

1) Hundujuhtide erikoosolek teeb pea-staabile ettepaneku moodustada nelja-liikmeline komisjon hundude tegevuse põhialuste koostamiseks, kusjuures koosolek seab omalt poolt kandidaati-deks: skm. A. Peikel, kes oleks ühtlasi küsimuste algataja, skm. H. Jõe, skm. E. Blibernichti ja n.-skm. R. Oja.

2) Hundude erikoosolek avaldab soo-vi, et uude põhimäärusse fikseeritaks hundipoja nimena „hundu“.

Resolutsioonina võeti vastu:

„Hundujuhtide erikoosolek peab va-jalikuks ühtlustada hundujuhtide tege-vust üleriigilises ulatuses üldjuhi kaudu, ning kutsuda ellu üleriigiline kursus hundujuhtide ettevalmistamiseks.“

Skaudijuhtide erikoosolekul refereer-is skm. Ed. Ots: „Meie praegune skautlikvaim, fõoviisid ja selle tulemu-sed“.

Referaadis põhjalikult käsitletud meie tegevust haaranud küsimusile 70-peali-selt kuulajaskonnalt midagi erilist, juur-de lisada ei olnud. Läbirääkimiste tule-

musena avaldati soovi peastaabile esil-dus teha kaalumisele võtta „laagrist osavõtu tähismärgi“ (sarnaselt aasta-märgile) tarvitusele võtmine.

Resolutsioonidena võeti vastu:

Skaudijuhtide erikoosolek peab tarvi-likuks:

1) Rühmajuhtide kogu jõu ja energia koondamist oma rühma juhtimisse.

2) Teha pingutusi skautliku ideoloogia süvendamiseks poistes, selleks kasu-tades ja korraldades kõik skautlikud üritused, luues kontakti poisi koduga ja jälgides tema tublidust koolis.

3) Õhutada poisse järgu eksami soo-ritamisele ja kohandada oma töökavad selliselt, et järkudes edasi jõudmine on normaalse skautliku tegevuse tulemus.

Vanemskaudijuhtide erikoosolekul re-fereeris n.-skm. R. Tõnnus vanemskaut-lusega seotud olevaist küsimusist, viga-dest, mis seni tehtud ja vanemskautluse arendamise võimalustest. Läbirääkimis-te tulemustena võeti vastu resolutsioon:

Vanemskautide erikoosolek peab va-jalikuks ühtlustada vanemskautide ja vanemskaudijuhtide tegevust üleriik-likus ulatuses peastaabi juures töötava üldjuhi kaudu, kes tarviduse korral kut-sub kokku komisjone eriküsimuste la-hendamiseks.

Meriskautjuhtide erikoosolek toimus kell 15.00 samas koolimajas. Koosole-kul esitas skm. R. Roos tegevuskava järgnevak aastaks, milles pannakse alus juhtide erialalise väljaõppe võimal-disele, et olla suutelised seaduse nõuete kohaselt noori juhtima merel ja õppete-gevusel. Ka võetakse üksuste esindajate poolt teadmiseks peastaabi seisukohad ja sammud meriskautlusele kindlama aluse andmisel.

Samal ajal toimus üleriikliku juhtide-kursuse lõpetanute kokkutulek, kellele see kohtumine oli eriti pidulik, kuna saadi kätte lõpetamistunnusmärgid.

Malevajuhtide erikoosolekul referent skm. R. Tõnuri peatus puuduste juures, mis ilmnesisid malevate inspekteerimisel ja tõi esile ülesandeid, millega malevad tegevuskavade koostamisel arvestama

Aeg kohustab . . .

Nii sageli on võetud sõna ja väidetud, küll ajakirjanduses, kõnetoolidelt ja kõnelustel, et noorsoo organisatsioonide tegevuse lähendamist ja ühtlustamist nõudvat eriti tänapäeva aeg.

Struktuuriliselt on välise ühtlustamise suunas seadusandlikul teel ning määruste ja kokkulepetegi kaudu mõndagi korda saadetud. Noorsoo organiseerimise seadus koos haridusministeeriumi poolt antud määrustega on piiritlenud organisatsiooni v a l i s e jaotuse poolest mõndagi. On tõmmatud piirijooned skautlike ja teiste ülemaaliste organisatsioonide mõiste selgitamiseks, fikseeritud ka liidu kujuliste erialalisi harastusi taotlevad noorte organisatsioonid.

peaksid. Järgnenud mõttevahetusel pooldati esitatud mõtteid ja avaldati arvamist, et tegevuskavade koostamine jäägu maleva sisemiseks asjaks, arvestades malevate olukorda ja erinevust ühtlustatud kavade ei ole vast teostatavad.

Eelmisel päeval peetud üleriikliku õppenõukogu otsusele, mis jäid avaldamatuks, öeldi skautmasterite erakordsel kiirkoosolekul mõned otsesed sõnad üleriikliku skautjuhtide õppelaagri kohta ja rõhutati möödapääsmatut vajadust rühmajuhitide põhjalikumaks ettevalmistamiseks oma suurte ülesannete täitmisele.

Täis ühtmeelt, sõbralikkust ja üksteisemõistmist kuulati lõppkoosolekul peastaabi ülemaabi skm. V. Andresen'i sisukat ja põhjalikku ettekannet skauttöö aktiviseerimisest ja dir. kol. J. Vellerind'i kõnet. Täies töövaimus lõpetati aastakoosolek tütarlaste komertsgümnaasiumi aulal N. Kann'i lõppsõnadega ja riigihümni laulmisega, lootustega, et järgmiseks nõupidamiseks võidak Narva kokku tulla.

Vana rügaaja.

Edasi, on toonitatud järjekindlalt sarnaste ühesihiliste noorsoo organisatsioonide liitumise vajadust ja esijoones on rõhutatud korduvalt just skautlike organisatsioonide.

Sisulise ühtluse poole võidak jõuda siiski vaid sõltuvalt organiseeritud noorte isetegevuse avalduste ulatusest ja selles suunas tegutsemise võimalustest iseseisvalt, tunnustades seejuures keskendavat kontrolli, kuid siiski palju enam julgustava sõna ja virgitava tõukejõu vajadust.

Vaatleme lühidalt nüüd, millised tegurid sellelt seisukohast oleksid skautlike organisatsioonide lähendamise mõtte tiivustajaiks ja edasikandjaiks.

Lühidalt piiritledes skautliku organisatsiooni otsest mõistet, kuuluvad siia need noorte organisatsioonid, kes on oma sisulise kasvatustöö põhijoonteks võtnud skautlikud tunnuslauseendid seadustena, töotuse, salgasüsteemi ja juhtide ettevalmistuse rajanud sellekohaselt väljakujunenud meetodile.

Meie skautlike organisatsioonides maksvad noorte tunnuslauseendid ja töotus on ühtlustatud, s. o. selles küsimuses valitseb ühine arusaamine. Tänu H. M. Noorsoo Osakonnale, on see küsimus leidnud lahenduse.

Salgasüsteemi ja selle rakendamise mõiste on laialdasem ja põhjapanevam küsimus, kui seda sageli püütaks veel mõnel pool seletada. Kuna salgasteemist on sõltuv kogu skautliku ühiku (lippkond, kolm haru) korraldus, siis ei saaks sarnast organisatsiooni, kelle püüdeks võiks olla näiteks ühiku mõne haru (näiteks vanema, 17—20 a. noorte) eraldamine, mitte pidada enam skautlikuks organisatsiooniks, kuna sellega lõigataks ära noorte arenemine skautlikul teel edasi. Seda aga karta meile ei ole, kuna meie skautlikud orga-

nisatsioonid on püüdnud järjekindlusega täiuslikkuse poole. Nii võib loota, et ka selles küsimuses lähemad aastad juba täieliku ilmekuse ja sisu loovad, senised edusammud on küllaldased. Süvenemisel siiski raskepäraselt kohandatav olustiku ja võimalustega, kuid ikka edasiviiv on meie salgasüsteemi rakendamise.

Juhtide ettevalmistuse süsteemi probleem on tõepoolest omaette probleemiks olnud juba aastaid. Meie oleme elanud ja teotsenud kannatlikult, olemasolevates võimaluste piirides. Ei saa märkimata jätta tõde, et vanale tunnustatud noorte organisatsioonile on tõkestatud ja kinni hoitud võimalused iseisevaks laialuluslikuks noorte juhtide ettevalmistuseks tugevama baasil ja seda tuntud noorte organisatsioonide ühendamisprobleemi tõttu...

Nüüd näib arusaamine meie õiglastest ja otsestest püüetest laiemalt pinda võtvat ja nüüd näib võimalus avanevat ka skaudijuhtide kõrgeimate kursuste avamiseks. Seda oleme aastaid ettevalmistanud, vähem aineliselt, rohkem küll vaimse ettevalmistuse teel. Usk, lootused võivad täituda, sest aeg on küps aktiivseteks al-

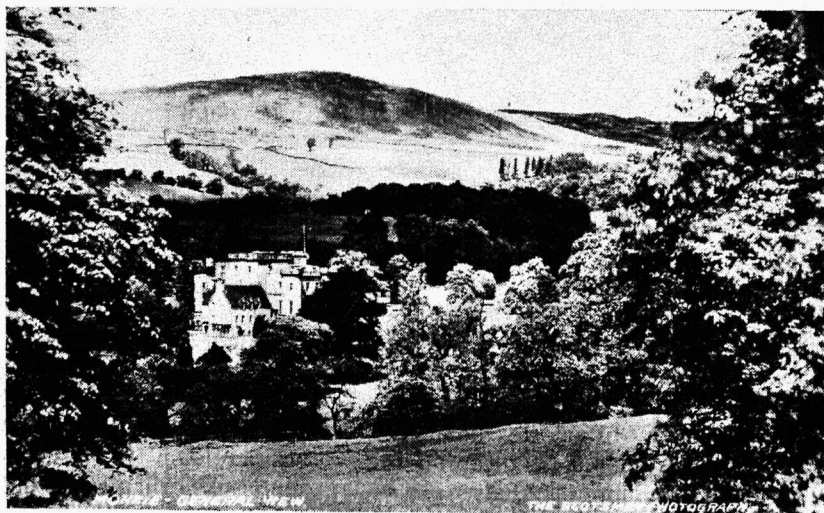
gatusteks ja selleks on suunatud meie pingutused.

See oli hea samm, et meie paralleelorganisatsiooni ridadest nüüd mõned vanemad juhid on läbi käinud Gilwelli väravad ja selle läbi nemad avatud said tõdedele ja nemad nüüd koos meiega süvendavad samu kasvatuslikke sihte taotlevaid mõtteid, mis nii ühtlustavad ja väärilised kohanemisel meie rahvusliku ühtekuuluvuse teedel noorsoo enesekasvatuse radadel.

Sellest järeldades, eriti nüüd on aeg meil süvendada edasi skautliku süsteemi rakendamist sirgetel radadel, et sel teel suuremaid võimalusi luua rahva kasvatusel iseloomus. Rajades noorsoo organisatsioonide enesekasvatustööga kõikumatud alusmüürid, milleks määrava tähtsuse omab organisatsiooni iseisevad laiad tegevusvõimalused.

Süvendame ja ühtlustame käsikäes kõigi noorte juhtide ja noorte sõpradega, vaatamatult nende kuuluvusele. Meie vajame koostööks isikuid, kellel vaid soe süda ja kes vabastada suudavad endid muudest eelarvamustest, sääraseid töötajaid vajavad meie noored. Eriti nüüd kohustab selleks aeg.

Skm. H. Michelson.

Vaade osale Monzie Castle'i pargile, kus toimus 1939. a. vanemskautide laager.

VOLKAM

XIII

ü m b e r n u r g a

Polnud sest midagi, et järjekorranumber õnnetu oli. Töö läks nagu lepase reega ja rahuldunult siirdus igamees koju tagasi. Ümber nurga kõvera peegliga piiludes paistis seal silma hulk mehi. Mõned olid sinna nii tugevasti läinud, et kõigele hõõrumisele ja raputamisele vaatamata sinna ka jäid püsima. Las' nad jäävad.

Hakkame siis pihta.

Mis see on: Kasukate ja muude üripide seest hüppab välja kolmsada vähese riidega meest? Kontsertsaali garderoob enne avaaktust.

Kui Heino ülelinnapea einelt tagasi tuli, ei teadnud ta kumba rohkem tänada kas härra ülelinnapead või Vatti, kes ta sekretariaati laskis valida. Heino gastronoomilised tõekspidamised olivat seal uut kinnitust leidnud.

Eelpoolmainitud Vatt oli mastrite kodus innustunult liikmemaksu kaotamise poolt. Kurjad keeled rääkisid, et tal olivat kolossaalsed rätsepavõlad kaela-jätku peal. Küll see vist nii oligi, sest lõppkoosolekul lippas ta ringi harilikus saterkuues ja põikiviigitatud pükstes. Munder olivat tükis sukapaelte ja esindusjakiga haamri alla läinud...

Pisihundude suur juht ja „skautkirjanik“ Raul ning tema kauge vastukaja Udo kõnelesid kogu aja hunduliikumise põhialustest ja muudest säärastest rohkem õigusteaduskonna värvikidest. Ütle veel, et ülikoolist midagi kasu pole! Ah soo! Haigutuste vahele oli veel kuulda, et Tartu malevas olivat naisjuhid hundudega hästi seltsinud. Vast liiga zooloogiline väljend!

Tammarti Henno palus taevavägesid appi sõprade jaoks. Vaenlastega, kes üle väina Saaremaale tahtsid aasta koosolekut teha, sai ta hõlpsasti hakka-ma. Ütles vaid: „Kallid mehed, praegu

ju pole ruumi, aga ehk varsti saab...“

Malevajuhtide erikoosolekult olivat üks pikakoivaline varvast visanud, sinna, kus ka jämesäärelise kodupaik on. „Pilke pärast?“ nagu räägiti.

Vahel on ka hea, kui malevajuht end terve maleva mõõdupuuks seab. Näiteks Nõmmel, kus linnainseneri saks Pavka enesega ühe ersatslõhnalise maja kandetalasid oli proovinud. Ei kandnud Pakvat sugugi ja malevat järelikult ammugi mitte.

Kui su käest mõni mees küsis: „Kes on asja vastu?“ kukkus su suu kindlasti vähe irvakile. Teine sealne lilleke ja koosoleku diktaator Riksa oli omad kroonlehed — toreda lõvilaka — „kroonu röövlitele“ pidanud ohverdama. Üldiselt võttes see koosolek käis põhimõtte järgi: „Elu on kui lilleke!“ Seda võtsid arvesse inividid kagust ehk petšoorad: tahtsid oma rinnapindala uute seninägematute ordenitega katta. Teised haukusid vastu ja soovitasid praeguste kvadraati pluuseriide arvel suurendada.

Sagari Äрни ja Purre Aadu käisid mesimuhedate nägudega ringi. Võõritsesid hirmsasti ja meelitasid kooperatiivi liikmeks. Kroonise liikmemaksu pealt lubasid aastaks kaks krooni dividendi. Oleks tolle kohe kätte saanud, aga paugupealt oleks liikmeks astunud. Kroonkohe pühast ja kapitalisti mureta elu lõpuni kindlustatud.

Igavene juut ja vöörmunder Eberi Sam oli hoopis ära Ulila jäänud. Maha tõlneriamet! Nood provintsimehed, kes ettevaatusest rahakotid alla garderoobi jätsid olid kogu aja kohevil pikanäpumeeste eest, keda pealinnas pidi hiiqlahulgad ringi lippama.

Peo täpne kavastus oli imekspandav. Eriti põnev oli esimene osa — esinejate

Külmetanud ciimid

Rahvas räägib, et maleva jõulupuu läks hästi korda. Ega minagi sellekohta suuremat ütelda ei taha, kuid kui küsida, et mis suhtes ta hästi korda läks, siis võib ilma sõna raiskamiseta ja sule kulutamiseta lausuda, jõuluvanad tegid korralikku nalja. Üks oli küll Neptun, aga ega see asja ei muuda, „vana“ oli ta ikkagi.

Tegid need vanad sarnast nalja, et ja-gasid rahvale ühe igavese portsu kinke välja. Kes sai seebi ja kes sai kammi; mõnel' langes huulepulk ja teisel sukakummi. Mis seal veel oli' — ei tea ma mette, kuid äkitselt kutsuti Tõnuri ette. Mees värises ja oli näost plass, kaamem veel kui alustass. Kuid nähes kingipaki suurust ja ilu, voolas ta kehasse tagasi tervis ja elu! Pakk tehti siis lahti ja kink vaadati järgi, ja Tõnuri tegi ette ristimärgi.

Tartu poisid nagu lõunamaalased kunagi, kardavad külma nagu talvel kanadki. Kuid maleva ruumid on põhjamaa oludes ja poisid siis visklesid külma valudes. Mõtlesid poisid, et kütet pole mingit ja otsustasid asutada juba puudeostu „huviringi“. Poisid panid siis raha kokku, ostsid puuhalu ja toosi tikku. Tegid nad nendest siis ilusa paki ja sokutasid selle Neptuni kotti.

Kui me suur juht nüüd seda nägi, värin käis ta kerest läbi! „Vatile“ langes hävitav pilk, mees selle all oli kui kuivanud silk. Pilk tungis läbi ka ta paksust nahast. „Vatt“ värises tublist ja oli kui vahast.

Kuid asjal on siiski ideeline alus, olen minagi Kooperatiivis vingerdanud külma valus. Mõtlesin, et kuidas ajada asja elusse ja saada ükskord ometi soe majasse. Teen

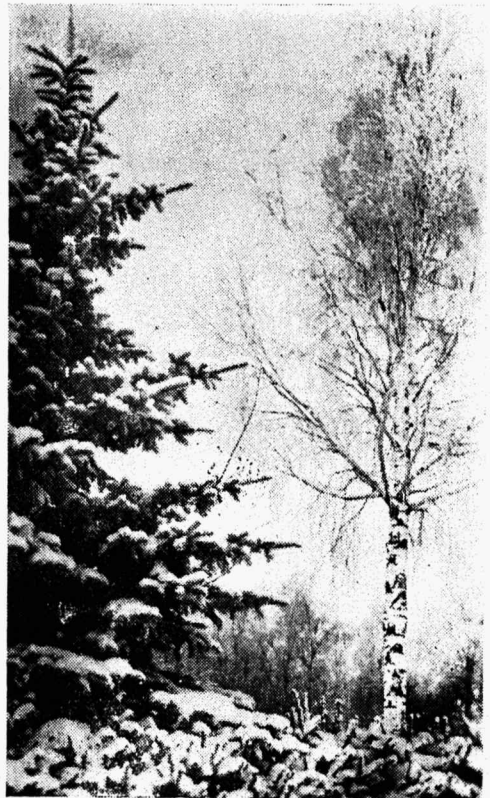
ootamine. Teised numbrid: Meriorelivi-le-suupillid ja laulukoor stiliseeritud rahvarõivais juhiga, kes kogu aeg tagumisi ridu pidi vaigistama, samuti ka rahvatantsijad, ei ajanud kuklakarvu turri ega rusikat püksitasku.

Üks märkimisväärne persoon oli ka Tallinna maleva ühiskorteri korrapidaja — oma moodi väga stuupidne olevus. Tema „imepäralise lahkuse“, „kaunihingelise vastutuleku“ ja muude sellehaisuliste asjade eest tuleks talle anda veel hoolekogu poolt teine paar kriuk-suga kummisäärikuid.

siin kohe ettepaneku suure ja soovitan asuda asja juure. Nagu teavad kõik, meil ringisid palju, üks sureb nälga ja teisel elu on valju. Ka poksiring võitleb surmaga, nii et viimane aeg on aidata.

Malevasse oleks vaja suurt kööki, kus gaidid meistertaksid paremat sööki. Oleks tarvis veel liivakott ja poksikindaid, ja varsti staap olukorda kõrgelt hindab. Pole meil siis tarvis puitu, mis ahjus teeb vaid ainult suitsu. Kui poisid suured portsud söövad ja sinna sekka poksi löövad, soe siis hakkab ehk ka meilgi, viskame liivakotil leili. Säästaksime puudekulu, poksirینگil annaks tulu.

— Purka. —

Puud talverüüs.

Pilk avaramaks

Mälestus Shotimaa Gilwellist

Kui vanemskautide maailmalaagri ja X. skauditegelaste rahvusvahelise konverentsi koosseis oli valgumas heades mälestustes ja värskendatud mõtetega Edinburghist laiali üle maailma, et omal kodumaal edasi süvendada skautlikku liikumist uhkuseks ja auks oma kodumaale ja rahvale.

Nende ridade kirjutaja ja üksikud skaudijuhid peatuvad veel, et pärast suurepärase Edinburghi lossi sisustusega tutvunemist siirduda mõnedkümmend kilomeetrid põhjapoole mereranna lähedusse, kus Shotimaa skaudijuhtide alalises õppekeskuses aset leidis Gilwell Pargi üks

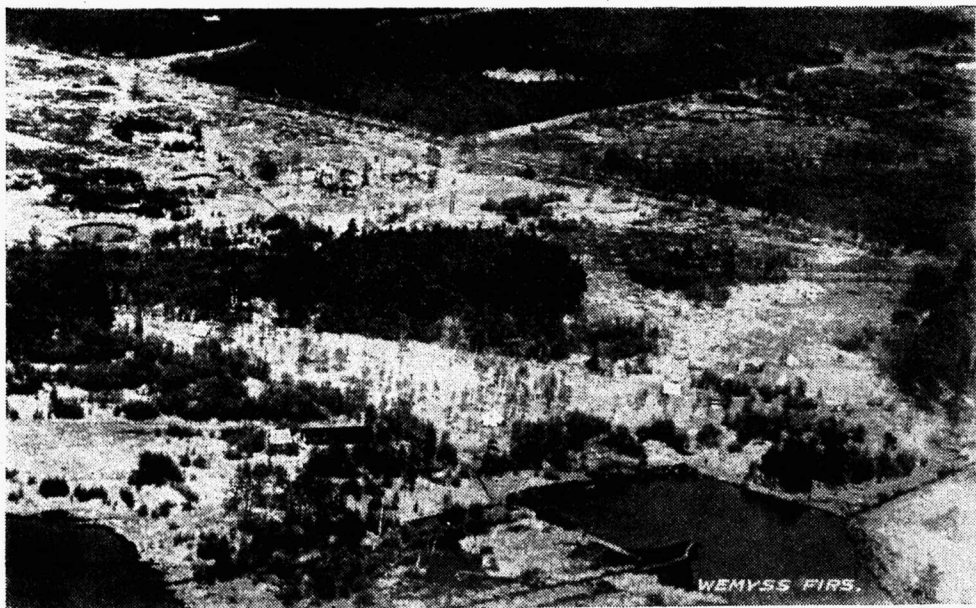
vanemskaudijuhtide kursustest.

Selleks paigaks on Wemyss Firs. Siin oli täita kaks ülesannet. Kogeneda uutest teadmistes ja oskustes vanemskautluse harus ja kaasa võtta kõik tarvili- kud andmed, et ka meil kord teostuks

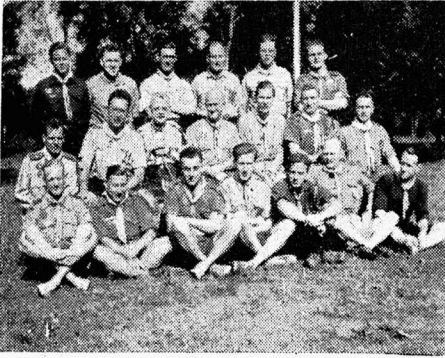
eeskujulik skautlik õppekeskus. Suuruselt ja varustise asetusest on Shotimaa õppekeskus meile väga head eeskujuga pakkuv, sest ka siin on kursustega alustatud kord ligi paarikümne aasta eest vaid ainult kahe telgi ja tarvili- ku puumaterjaliga pioneeritöödeks.

Ja kui ka meie nüüd aktiivselt päevakorra- le on kerkinud kõrgeimate skaudijuhtide kursuste korraldamine, milleks juba ligemale kümmekond aastat vaimne ettevalmistus suunatud olnud, — siis ei mõtle ma mitte seda, et meie hakkaks kopeerima Shotimaalt, vaid kasutama ära neid kogemusi ja vi- gu, mis seal paari aastakümne kestel saavutatud, selleks, et meil lähemas tulevikus arvatav „Gilwell“ oleks vääriline meie rahvuse ja kultuurse taseme edasi viimiseks skaudijuhtide peres.

Kursuste sisuline käik ei kuulu siin- kohal kirjeldamisele. Olgu vaid märgi-

Šoti Gillwell laagri üldvaade. Esiplaanil salkade telgid, „rühma kodu“ ja juhatus- majake.

Kursustest osavõtjad skautidejuhid 11 riigist. Keskel Camp Chief J. S. Wilson.

tud, et praktiliste kogemuste omandamine vanemskaudijuhtide kursustel koos tõelise salgavaimu mõistes seisab esikohal, ja mis vast meile kõige olulisem kõrva taha panna, see on sealse laagri motto — „Vaata avaramalt!“ Jah, seda sõna ja selle sõna õiget tähendust suutsin seal juba mõnevõrra taibata ja seda sõna tuleks meil küll püüda laiemalt ja igit rakendada, sest meie olukord nõuab vast rohkemgi ühtlase mõtlemisviisi süvendamist, küll siis ka isklikud vastoludeni küündivad eriarvamused ka avara-

ma väljavaate leiavad ühemeelseks sõbralikuks koostööks.

Ma ei saa siiski märkimata jätta, et viibides seal ainsa eestlasena (kolm head sõpra oli Soomest), oli kohtlemine Eesti skautluse arvel väga tähelepanuvääriv ja laagri juhatuse poolt laagri lõppedes korraldatud šoti rahvuslikul söögilaual lehvits üks lipp ja see oli Eesti lipp, millise meie delegatsioon üle andis suurlaagris delegaatide juhile Buckinghamshire noorele krahvile, skaudi keeles „Oravale“, kes oli siinses õppelaagris Camp Chief Wilsoni kõrval üheks lektoriks ja suure uhkuse tundega meie rahvuslipu lauale asetas ja kõik vaatasid ja märkisid, et küll on kaunis lipp teil eestlastel.

Kogu omalt kuuaegselt õppereisult olen kaasa toonud mitte üksnes häid muljeid ja uusi kogemusi, vaid veel selle teadmise, et skautlik liikumine on omanud tänapäeva maailmas niisuuure kaalu ja lugupidamise, et seda vast tulevikus alles õieti hindama hakatakse, neid väärtusi ja saavutusi, mida see põhilikumine on korda saatnud rahvaste noorte keskel rahvuslikkudel kasvatuse teedel.

H. Michelson.

Isamaale

*Skau did, me Eesti pojad,
me aarded on ilusamad;
vaba Eesti sa võimsalt kajad
kui me käsklused kõvemad.*

*Me idee on karskus ning ausus
ja elada Eestile
Oh Eesti — Eesti, su kuulsus
Sa väike — sa kullane kee.*

*Me liitume Eesti noored;
Me kaitseme isade maad —
Kui noored tammed me juured,
Kui tugevad hiite raad.*

*Võimsalt kõlab alati valmis
Kolme sõrmega töötame!
Sõnad julgelt on öeldud nois salmes
Skau did iial ei tagane.*

Rein Kaljola.

Viimne ohverdamine

H. TAMMART

Kord aastate eest seisin ma ühel hiienõlvakul, mille serval kõrgete leppade all sinetas kaunis Hiieallikas. See oli veel minu karjapoisipõlves. Ikka — üsna sageli, tulin ma siia, unistasin tuhandest kaunist asjast, iseenese muinasjutumaast, nägin olematuid asju peegeldumas siledas allikapeeglis ja kuulatasin tasast juttu, mida mulle sosistas kitsas oja, mis allikast keerles välja mündirägastiku ja lepajuurte vahelt.

Nendel aegadel süütasin sageli tule hiienõlvakule, muistse ohvikivi kõrvale. Sain selle tule pärast sageli tõelda, sest allika tagamail laius suur soo tihe da kulurohuga ja samblaga. Pidin selle sageli just siis kustutama, kui sütehunnikust hõõguma hakkas muinasjutumaailm. Ent — see võlus ja võlub mind ikka, sest selle hõõguv kuumus valas sooja karjalapse üksikusse hinge.

Selle lõkke äärest, Hiieallika mustavast sügavusest, on pärit tänane lugu. Muistne lugu, muistsete meeste elatud ja oldud, iidse allika sügavustest nähtud, leppade kohinast allika kaldal kõrva sosistatud...

* * *

Oli suvi, kus Hiieallika vesi oli vajunud madalale. Päev-päevalt kuivatas kesksuvepäike veepiiret ikka põhjale lähemale.

Kogu laialdasel soosal ringi allikat tegi mõisapere heina. Sihinal vajusid vikatid lopsakasse soorohtu, kiiresti kerkisid heinakaared üksteise kõrvale ja ainult vahete-vahel oli suurel moonakateperel aega higipisarat kuivatada otsa eest.

Kubjas üks seis isis kaugemal madala pajuvõsa serval ja põrnitses töötavat parve. Aastate viha oli mõlemi poole vahel. Üks vihkas teist kogu südamega,

mida väiklane valu ja alatine kokkupõrgete rida ei lasknud raugeda. Rahvas vihkas sundijat, et see tegi arvutuid ülekohtutegusid, sundija ei mõistnud teist poolt, kannatajat, ja vihkas seda omakorda.

Ja nii oli see ikka, muistsetest aegadest juba, kus alles mõisamaad rajati — kaks võitlevat poolt ja kahe-poolne viha. Ja ei olnud seda, kes oleks võidelnud julget ja suurt võitlust õigluse eest.

Nendel aegadel elas samadel mõisaväljadel mees, kellel ei olnud rinnas alandlikku moonakasüdant, kes oli vapper, mehine ja vähesõnane. See oli Põlvaku Juhan. Tugev ja õiglane, parim sõber, kardetud vaenlane, mees ka siis, kui ta kaotas ja kannatas.

Oli paratamatu, et mõisasundijaga pörkusid kokku selle inimese teerajad.

Esimene tüli nende vahel oli üsna tühine, aga see maksis Juhanile 25 hoop mõisatalli esisel. Kuid ei olnud see hea kupjale, et ta asjad viis niikaugele, sest kui tulid sügisesed pimedad õhtud, tasus Juhan selle mitmekordselt. Võttis pimedal rehealusel ringiluusiva kupja ja ei jätnud talle ainustki nahalappi ihule, mille all polnud kisendamapanevat valu. Arstis paar nädalat, siis oli jälle mõisapäldudel ja metsas — tigidam ja norivam kui enne.

Sellest ajast otsis sundija kättemaksu. Otsis kevadest kevadeni, aga ei satunud jaole. Seda päris kättemaksu, seda „suurt“, ei tulnud. Ja sellepärast oli tige — laskis põhjusetult kepil tantsida meeste selgadel, kes vedasid küüru juba sundija ilmudes, valvas pikki päevi heinamaavõsades ja rabas — asjatult! Ainult tühiseid asju sai veeretada Juhanile, tühiseid nuhtlusi nuheldavaks. See näris südant...

Täna luuras juba varahommikul heinamaaserval. Aga ei juhtunud midagi!

Alles keskpäeval, kus mindi loovõtule Hiieallikast põhja, tuli mõte — siin sai, siin oli asja, mis andis seada. . .

Loovõtjate rehad välkusid kerges sooheinas. Vösaserval tehti koormat kergele heinaveoreele, millega kuiv hein veeti kuhjaalusele. Põlvaku Juhan oli koormategija.

Aeglaste, jõuliste liigutustega tõstis ta koormale kokku-veetud seljatäisi, peltades vahete-vahel härgade kallalt eemale parmu- ja kärbseparvi. Koorem kerkis juba poolele. Siis tuli kubjas.

Küllap koorma juures juba leidis alati mõnda, mida sai vihatud teomehele „sisse soolata“. Seda tahtis ta kasutada kord — põhjalikult! Eks tulgu siis veel sügisel õhtul — „talupojanarr“!

Närvilisest heameelest rappuval sammul astus ta ruttu vösaperve pidi koormategijaile lähemale. Ta sundijakepp tegi õhus vonkeid ja löikeid, millede juurde kujutus maalis meeldivaid ja naudingurohkeid stseene. Kõik oli nii hästi mõeldud, üsna kõik! Kolm lubatud lööki, need annab ta sellele seal koha ja siis . . . õhtul . . . talliesisele. . .

Põlvaku Juhanil oli hangutäis poolel teel, kui esimene kepihoop tabas ta turja. Järsu nõksatusega pööras rünnatav sundija poole ja heinasületäis langes hanguharude vahelt kaares tagasi — kupjale pähe. Ähkides ja heinapuru juuksekahtludest kiskudes, tõusis see jalule, otsides ägestunult enese keppi.

„Sina . . . sina . . . lööd mind!“ ähkis ta.

„Ei! Virutasid mind ja tõmbasid enesele heinakahlu kaela,“ urises teine vastu.

„Selle eest sa saad,“ kirjistas sundija ja lähenes ähvardavalt, enesel kepp tõstetud.

Aga ähvardatav oli nüüd juba valvsam. Kiiresti haaras ta sundija ümbert kinni ja kuna see siples tugeva mehe kätes, kirus ja vandus, küsis teine täis õiglast viha:

„Mis ma sulle tegin, et sa löid?“

„Tegid? Koormat ei oska seada! Mõi-

sahärra aega varastad, seda sa tegid!“
Ja heitles kubjas edasi. . .

Talumees aga, ägestunult sundija vastusest, suure pingutusega tõstis selle kõrgele ja paiskas pooleldi koormale, ise sõnades:

„Siis tee ise, kui paremat oskad!“

Ja nagu oleks mesilaspere üles ässitatud, ühele kallale, nõnda tõusis korraga häälteköma mitmeist suudest sool:

„Seome kinni sundija! Kõidame koormasse! Teeme nalja!“

Ei lastudki enam alla koormalt sundijat, visati köied ruttu üle pooleli koorma ja nõõriti sundija heinakoormasse. Siis jätkus koormatöö innukalt ja ruttu tehti seda koormat, palju oli käsi koormat kõrgeks kergitamas. Palju oli headmeelt ja rõõmu, palju naeru, kuni siis lõpuks koorem oli peaaegu valmis.

Ainult üsna tumedalt kuuldus heinte seest veel sundija ägisevat kisa, üsna vähe liikusid koormaköied, millede alla seoti mõisamees. See oli suur ja kaunis päev Hiieallika kaldal. . .

Kuid see pere unustas enese rõõmus palava päeva ja härgadepaari, kes rakendatud oli koorma ette. Keegi ei ajanud nendelt enam parmude ega kärbes-te parvi, keegi ei kohutanud söödikuid turjalt. Ometi oli siinsamas, sooserval varjuderohke, söödikuteta pajuvösa, ometi oli seal kaugemal jahe allikavesi. Need mõlemad kutsusid ja piinavad putukateparved kiusasid omakorda, lükkasid tagant.

Järsu nõksakuga rebis härjapaar koorma liikvale ja kihutas läbi pajuvösa, Hiieallikale.

„Päästvasse vette, ruttu-ruttu!“ näis olevat nende ainus mõte.

Ja nad läksid — esmalt põlvini! Aga allikaserv ei olnud selline, nagu paese põhjaga järvekallas, kuhu olid suvel põgenetud söödikutekarja eest. See siin oli mäda ja pehme. See siin võttis küll isukalt jahedust otsiva looma jala vastu, aga lahti seda enam ei lasknud. See oli tema ohvriand.

Aeglaselt vajus rakkesse seatud härjapaar allikasse ja nende lootusetu kisa

Juhtmõtteid noorte hoiutegevusele rakendamisel

Mida mõistame kokkuhoiu all?

Igapäevases elus mõistame selle all — kulutamist eelarve piires, püüdes seejuures võimalikult vähendada kulusid, et omale igaks juhuks muretseda väike tagavarakapital. — Kokkuhoiu laiem mõiste on — kõikide rahvamajandusliikude hüvede kogumine tulevikuks.

Iga riigi majanduslik iseseisvus ja jõud oleneb selle riigi enne valmiskogutud kapitali hulgest. Nii oleks siis iga kodaniku kohus — mahutada oma korjatud raha rahasutusse hoiule. — Sellega kasvab iga üksiku jõukus ja ka ühtlasi rahvamajanduslik kapital.

Meie noorsoo organisatsioonid ei taha kasvatada oma liikmeid mitte niivõrd ta enda jaoks kui ühiskonnale ja vastavalt

kajas imelikult keskpäeva kuumuses. Siis oli nendel vaid nina mõlemil veel veepinnal ja nad ahmisid isukalt viimast õhuraasu, sest teadsid, et see oli nende kõige viimane.

Mõisapere vaatas põrutatult seda ootamatut vaatemängu. Heinakoorem kõikus kaldaserval. Siis oli, nagu oleks vee alla vajuvad härjad andnud sellele tõiuke. Kiiresti nõksatus see ettepoole ja vajus siis aeglase kaarega üle härgade allikasügavusesse.

„Issand, seal sees oli inimene!“ lendas ohe läbi teoliste pere. Ja suur hirm asus nende südamesse. . .

Ei kõneldud sellest rohkemat. See asi siin oli nendele olematu. Ja ei teadnud keegi, kuhu kadus Hiimõisa tige sundija ja mõisa härgadepaar, ei teadnud mõisnik ega teolised. . .

Ainult pikkadel talveõhtutel lõuka veeres istudes kõneleb vanake lapselapsele pikka juttu tigidast mehest, kes lamab heinakoormas, Hiieallika põhjas ja lisab:

„See oli viimne ohver muistsetele jumalatele. Ja see toodi selleks, et õiglus ja tõde valitseks maailmal!“

nõuetele, mis see üles seab. Tänapäev nõuab püsivat tööd, endasalgamist ja distsipliini ning noorsoo organisatsioonid on üheks selliseks töökojaks, kus kasvatatakse arukaid ja tugevaid, selge vaimu ja raudse karakteriga kodanikke. Pillamise instinkt on inimeses võimsam kui kalduvus kokkuhoidlikkusele ja viimase arendamine nõuab ohvrit — loobumist, endapiiramist ja mõõdukust, kõiki seda, mille taotlemine kasvatab ja arendab tahtejõudu, iseloomu — ilma milleta pole täisväärtuslikku kodaniku. Kogutud 5 ja 10 sendistes, mis hoiukarpides või hoiumarkide kaudu kroonideks muutuvad, peitub alati väike loobumine ja tihti suur ennastsalgamine. Need kogutud sendid on elu väikeste edusammude näilisteks sümboliteks, tähisteks karakterile, mis jõudnud võita kiusatused. Nende sentide kasvatusline väärtus on palju kõrgem kui väärtus, mis nende peale münditud. Tänapäev, kus majanduslik element ühiskonnana — ja ka üksikisiku — elus ikka suuremat tähtsust omab, peame noori veenma selles, missugune tähtsus on majanduslikus elus korralikkusel, hoolikkusel, ettenägelikkusel ja nende sünteesil — kokkuhoidlikkusel. Noorsoole peab selgitatama, et kokkuhoidlikkus pole ainult majanduslik mõiste, millest üksikükselt võib mööda minna, vaid töö kõrval ta on üheks tähtsamaks elu ja edu alussambaks. Noored peaksid õppima, et kokkuhoidlikkus ei tähenda kuidagi ainult rahakogumist, vaid kavakindlat ja teadlikku asjade ja väärtuste käsitlemist. — „Kunst pole raha teenida, kunst on raha hoida,“ seda rasket kunsti peab noorsugu õppima, et tal elus midagi oleks, ja et ta ka ikka ise midagi oleks.

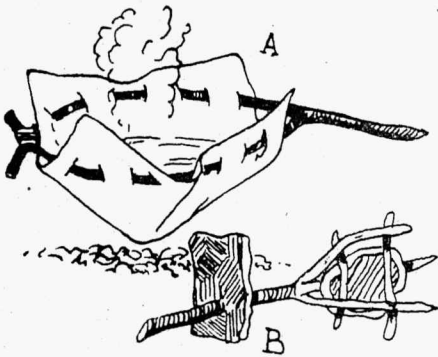
Nende vaimsete väärtuste kõrval pole noorte kokkuhoidlikkuse materjaalne külg sugugi tähtsusetu. Sentidena pankadesse kogutud summad muutuvad seal tõhusateks hoiusteks, mis kavakindlalt rahvamajandusesse juhitakse. Noorte säästjate tähelepanu tuleb juhtida sellele, et traktor ja laev, treipink ja telliskivivabrik — kõik mis vajab kapitali, — elab ja areneb tänu kodanikule, kes teadlikult ja arukalt oma maha peab ja oma kõrvalepandud sendid hoiule viib. Iga noor, kel pangas ka väiksem hoius, võib uhke olla teades, et ka tema sendid mingit väikest aga siiski tähtsat vänta rahvamajanduse hiigla aparaadis liikuma panevad. Ja kui noor säästja selles kõigis veendub, siis on kindel, et temast ükskord sirgub kodanik, kes mitte ükski kainelt ei kalkuleeri, vaid ka arukalt tegutseb.

Praktilist

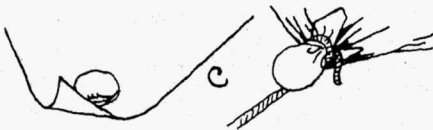
LAAGRI PISINÖKSE

Pea algab laagri ja matka hooaeg ning nende edukus oleneb neist pisiteadmistest ja oskusest teha neid mugavaks. Selleks mõned nõksud:

Piima on võimalik ajada keema pergament paberist valmistatud anumast (joonis A), mida hoida hästi hõõguvate süte kohal. Joonis selgitab küllaldaselt anuma valmistamise viisi.

Joonisel B on kujutatud abinõu liha küpsetamiseks. Toore puu kooritud okste vahele asetame lihatriki joonisel näidatud viisil. Et käel ei hakkaks kuum liha lõkkel hoides, kaitseme seda puukoore või mõne suure taimelehega.

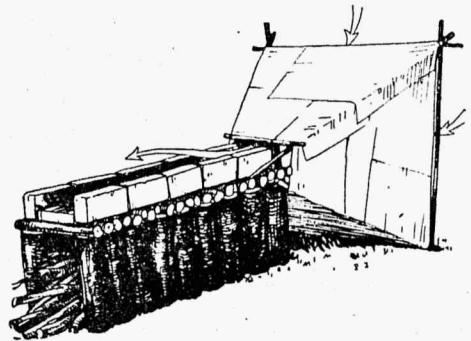

Kui on rebenenud telgi nöör, siis kinnitame selle telgi räästa külge väikese kivi abil joonisel e näidatud viisil.

Joonis D kujutab pukki laagri köögis — puude saagimiseks.

Püsiva laagri viimistletud pliit

Selle valmistamiseks lööme keskmises jämeduses teibad maasse püsti kahelt realt, mille peale kinnitame naeltega peenemad teibad, et saada panipaika põletispuudele, kus neil ei ole vihma karta. Teivastest valmistatud „põrandale“ laome telliskividest ja liivast tulekindla „põrandakatte“ ning telliskividest renni poti, panni aluseks ja tulease on seega valmis.

Et pliit hästi tõmbaks, selleks valmistame veekindlast (pergamiin, vaha) paberist ja peenematest teivastest joonisel kujutatud viisil lehtrikujulise lõõtsa, mis tekitab hea tuuletõmbuse ja tagab pliidi korraliku töötamise.

Gaidide nurk

Vanemgaid jutustab . . .

Kui mõne aasta eest Tallinnas, gaidjuh- tide õppepäeval, pöörati erilist tähelepa- nu vanemgaidlusele, kuulati huviga Rootsi vanemgaidide juhi gdr. Jenny Rieck-Mül- ler'i ettekannet vanemgaidlusest, soovitati malevail enam rõhku panna vanemgaidide organiseerimisele jne., siis meie, Rakvere gaidjuhid, otsustasime sealsamas: koju- jõudnud, asutame kiiremas korras vanem- gaidide rühma. — Alusmüüri lootsime pan- na vanemate rühmajuhtidega, koondades neid kõiki nn. ühe mütsi alla.

Ja nii ta algaski. Minki, kutsuti kokku juhid, vanemad tütarlapsed, räägiti vai- mustusega uuest ideest, ilusaist kavatsusist — ja ime siis, et tüdrukud olid kui „üks sü- da ja üks hing“ ja vanemgaidide rühma asutamise igati päri! Leiti juht, vanem — lühidalt, kõik läks libedasti.

Omavahel öeldud, eks neid pisikesi pa- handusi olnud ka, võeti ju mõned tütarlap- sed teistest rühmadest üle jne., kuid ül- dist vaimustustormi see ei jahutanud.

Ja vanemgaidid „tolmulinnas“ tegid tööd, rabelesid siin ja seal; olid oma tõusu- ja mõõnajaadki.

Nii kadusid aastad. Nüüd on aga Rakve- res 2 iseseisvat edukalt töötavat vanemgai- dide rühma, vanem neist „Põhjatar“, noo- rem „Tuultetütred“.

Ja sellest vanemast, Rakvere vanemgaid- luse algjuurest „Põhjatarist“, tahangi paar sõna pajatada — 2. aastapäeva lävel tut- vustame end:

Meid on 18 vanemgaidi. — Rühma juhiks on n.-gdr. Rinaldi, keda küll enam tuntakse nimega Imra. Meie rühma kuuluvad ka sel- lised üldtuntud isikud nagu pikapatsiline Lonni, alias gdr. Tark, energiline Milli, pe- rekonnanimega Emillie Tinnuri, ja terve ri- da oma maleva „suurusi“.

Meil on „Maleva Kodu“ ruumes, Pikk tn. 38, oma tuba, mille oleme ristunud, aluseks võttes toa sisustust, „Sinitareks“ ja kus ühes seinas ilutseb suuremais mõõtudes meie embleem: sinisel alusel hõbedane kuusk. Embleemi algkuju võib näha juba „Sinitare“ ukstel.

Meie oleme loonud omale ka kodukorra, kinnitanud selle „Sinitare“ seinale — mus- tale tahvile“ ja millest kinnipidamise eest on vastutav iga „Põhjatar“ isiklikult. Ole- me valinud omale ka toa-vanema, nimeta-

des teda „pereemaks“, kelle lugematute kohustuste hulka, muuseas, kuulub ka kõi- gi „Sinitares“ viibijate korralekutsumine. Ja meie Agi, ristitud Agnes Mänd, täidab oma kohustusi tõepoolest imehästi.

Ent see poie veel kõik. Oleme võtnud omale traditsiooni, millega algame ja lõpe- tame oma koondused, seejuures lauldes oma laulu:

*Kes Rakveres on käind
ja gaide sääl on näind,
sel „Põhjatarid“ nime kuuldes
süda seisma jääb.
Ta teab —
et seal
gaidid kangemad on koos,
kes alati on tegevad kui sõjasärin loos.*

*Kui uurid asja lähemalt
siis peagi selgub sul,
et „Põhjatarid“ vähemalt
ei maga surmaund.
Neil armsaks paigaks „Malevas“
on väike „Sinitare“
kus istuda ja vestelda
on väga, väga tore.*

*Ses „Sinitare“ vaikuses
sul peagi saabub tund,
kus elad nagu päikeses
ja näed vaid ilust und.
Sääl „Põhjatarid“ põlised
on igal õhtul koos
ja kuigi pisut unised
neil jutuvada hoos.*

*Las' saabub kesköö tund —
mul ikka pole und —
mul meeles püsib „Põhjatar“
ja „Sinitare“-tund.
Ja kuigi gaide toredaid
on igas rühmas koos,
mind ikka võlub „Põhjatar“
— see vanemgaide-ring!*

Mälestus laagrist

Metsavahelist teed sammub valge hobune, vankril asuvad seljakotid ja muu laagrivarustus. Hobuse taga sammume meie, gaidid, lauldes ja naljatades.

Läheme laagrisse. Juba ette tunneme rõõmu laagrielust.

Varsti olemegi kohal. Ilm on soe ja kõigi esimene mõte pärale jõudes on vette, sest oleme ju päris mere ääres.

Antaksegi luba, ja joostes tormame vette, aga veel kiiremini veest välja, sest vesi on hirmus külm.

Hapude nägudega läheme endi pampude juure, sest kõhud on tühjad. Peale einet ruttame otsima sobivat laagri kohta, viimane leitud, algab telkide ülespanemine.

Kandsime kolmekesi päikese kaitseks lepa lehti ninadel ja meid hakati kutsu-ma hotentotideks, kelleks jääme laagri lõpuni.

Saime siis telgid püsti ja neljanda hotentoti leidsime ka.

Endi märgiks aga võtsime lepa lehte-de asemel punased pearätid, kuna esimesed olid liiga tülikad, sest nad kukusid ninadelt maha ja kadusid ära.

Neljas hotentott pidi leppima valge pearätiga, sest punaseid oli ainult kolm.

Meisterdasime siis kuidagi ühe plüüdi, tegime teed ja peale sööki lõpetasime voodite tegemise ja pugusime pessa.

Võidukalt kõlab see meie laul, ent meil on teisigi laule ja meie ei hoiaks neid üksnes endale — me õpetame neid ka teistele. Mees sul vaid päevad Tartus. .!

Nii rõõmsalt lauldes teeme tööd ja kogume unustamatuid tunde mälestusse, et siis, aja möödudes „Sinitares“ istudes neist jutustada uutele põhjataridele, et taas tunda —

„ — Ja kuiqi gaide toredaid
on igas rühmas koos,
mind ikka võlub „Põhjatar“ —
see vanemgaide-ring!“

— Roheline. —

Uni aga ei tulnud, ei saanudki tulla, sest igal ühel oli midagi toredat rääkida. Lõpuks uinusime.

Järgmine päev oli suurpäev, nimelt laagri avamine, ainsatki külalist ei ilmunud ja ajasime niisama läbi. Meie juht Elli Koff pidas väikese kõne, laulsime gaidhümni ja avamistseremoonia oli läbi.

Hiljem käis küll külalisi, isegi gdr. Sigrid Elken ja gdr. Karik. Meil oli hullupööra hea meel, et nad meiega rahule jäid.

Vaba aega oli meil palju ja kogu aeg kulus askeldades ja lauldes. Polnud meie laagri piires näha ainustki morni nägu, aiva naeratavad tüdrukud.

Meeldesöövivad olid lõkked, kus istusime kõik koos, kord lauldes vanu tuttavaid laule, kord õppides uusi. Hea oli istuda nii koos, vaadata pragisevasse kadakate tulle heitmisel, ja võidelda sääskedega, sest need olid meie lahutamatud sõbrad.

Tulevad ja laulavad just kõrva ääres: „Vennad . . . vennad . . . vend. . .!“ kuidas sa ikka ajad teist ära. Aga no lõpuks kargasid tüdrukute hinged tõesti täis, ja siis polnud muud kui pliks ja plaks.

Keegi luges, „kuusteist, seitseteist . . . kakskümmend kaheksa . . .!“ need olid muidugi sääskede laibad, mis jäid lahingu väljale.

„Ülepea neid sääski on kole palju,“ kuulutas üks hotentotte.

Meile tundus, et kogu Klooga on saatnud oma sääsed meid ründama ja võtsime nad siis vastu lahingukorras.

Peale lõket meeldis meile kangesti vaikuse vile, sest nii kui vile oli kõlanud ja laagris pidi valitsema hauavaikus, algasid hotentotid endi naeru. Enne vilet riietuti vaikselt lahti, aga peale vilet ei suudetud enam pidada. Seisime siis pimedas telgis püsti, kes öösärgis, kes veel lõkke riietuses ja hoidsime kahe

käega endi hotentoti rätte suu ees, aga jällegi tuli kelleltki äraandlik summutatud naerupurset ja ka teised ei suutnud enam pidada. Naerdes pugesime voodisse, soovisime „head ööd“ ja uinusi-me, sest väsimus oli suur.

Peale lõkete ja kõigi vilede, väljaarvatud need vilede, mis äratasid meid ka hommikul või lõunauinakust, meeldis meile öövalve.

Tore oli istuda tule ääres ja vaadata valendavaid telke, valget lipuvarrast keset laagripiltsi ja kuulata sääskede pirinat, siis jälle tõusta ja käia tasa, üsna tasa ümber kõigi telkide ja kuulata-da, kuis sõsarad magavad magusas unes.

Ilus oli öövalve jaaniöö, kui ümber kogu lahe asusid kümnend vilkuvad jaanituled ja meri näis nii heledana, et ei suutnud vahet teha mere ja taeva vahel. Siis olime öövalves kõik neli hotentotti korraga: Lulla, Lo, Pörn ja Tutt.

Ja kui me pärast öövalvet uinusime, nägime uneski vilkuvaid jaanitulesid ja õitsevaid sõnajalgu.

Juba teisel laagripäeval algas võistlus telkide vahel. Korraldati võistlusmänge ja iseegi lauluvõistlus, kus hotentottidel oli au tulla esimesele kohale.

Vahepeal oli toimunud laagrijuhtide vahetus, uueks juhiks tuli gdr. Nonna Blösko.

Mõlemad juhid vist kasutasid päikesema võluprille, neid mille läbi näeb ainult head ja ilusat, sest nende juhtimisel töötasime ja mängisime rõõmuga.

Veel üks asi, mida ei tohi hotentottid unustada, see oli söögiajad. Anti siis söögivile kasvõi metsas, ikka olid hotentottid esimesena söögilaua taga, ja palju nad sõid see on tõsi, üks söi koguni nii palju, et seelik ei läinud enam selga, pidi leppima treeningutega, aga see tuju ei muutnud, olime ikka endiselt valmis puude otsa ronimiseks ja muuks.

Kui lahkusime laagrist, võtsime kaasa palju ilusaid mälestusi ja kunagi ei unusta hotentottid neid päevi tulvil rõõmu ja helget päikesepaistet, kuigi saime ka vihma, kuid sellest vaikigem.

Gaidide juhtide õppepäevilt

5., 6. ja 7. jaanuaril k. a. peeti Tartus üleriigilised gaidide juhtide õppepäevad. 5. ja 6. jaanuaril oli päevakava täidetud noortejuhtide praktilise väljaõppe, kui ka nende tegevusala käsitavate teoreetiliste küsimustega.

6. jaanuari õhtu peeti Gaidelite Kogu järjekorraline peakoosolek, kus leidsid käsitamist gaidelite tegevust käsitavat küsimused ja kus valiti juhatus järgmises koosseisus: juhataja — gdr. L. Juske, abi — gdr. A. Aid, sekretär — gdr. E. Kukk, abi — gdr. L. Tark, laekur — gdr. H. Toom.

7. jaanuari hommikul peeti Eesti Gaidide Maleva nõukogu koosolek, kus eeloleva tegevusaasta töösihiks seati üles gaidliku kasvatustöö, gaidvaimu, kohusetunde ja

distipliini süvendamine; järgueksamite trükkimine; parktiliste oskuste arvestamine erieksamite kaudu; õppejuhtide ettevalmistus. 1940. a. suvel otsustati korraldada õppelaager Orul, millele järgneksid suvipäevad samas. Suvipäevil leiab aset ka vanemate ja Gaidelite Kogu kokkutulek.

Töö korraldamiseks ja ühtlustamiseks üleriigiliselt valiti ala-üldjuhid järgmiselt:

Gaididele — gdr. A. Aid, vanemgaididele — gdr. A. Meiel, hellakestele — gdr. L. Tark.

Instruktoriteks valiti eestlastele tööjuht n.-gdr. S. Rinaldi ja venelastele tööjuht n.-gdr. Zina Rantsus.

Järgmised juhtide õppepäevad otsustati pidada Rakveres.

Ankeet töö kohta I rühmas

Peaagu igal rühmal on tähtsamaks muuks töökava koostamine. Meil lisandus sellele veel küsimus, kas panna suuremat rõhku rühmituse kui terviku tööle, või viia peatöö salkadesse, kuna tüdrukute suur vanusevahe ning ka vahe gaidlikes järkudes valmistas teatud raskusi niisuguse töökava koostamisel, mis rahuldaks kõiki. Et tüdrukute seisukohta teada saada, korraldame järgmise ankeedi:

Kui vana?

Mitu aastat gaid?

Mitmes järk?

Millal sooritatud?

Millal kavatsed järgmist järku sooritada?

Kas meeldiks sulle rohkem, et pandaks suuremat rõhku salga tööle?

Kas meeldiks sulle rohkem, et pandaks suuremat rõhku rühma tööle?

Miks?

Mis meeldis sulle möödunud aasta töökavast kõige enam?

Mis kõige vähem?

Mida tahaks sellel aastal tingimata töökavas näha?

Märkused ja muud ettepanekud:

20 gaidist ja 15 vanemgaidist vastasid ankeedile 23. Kellest on

12—14 a.	vanuseid	—	6
15—16 „	„	—	11
17—19 „	„	—	6

nendest on 7 algajat, 8 III järgu ja 8 II järgu gaidi. Sellel sügisel tahavad III järku sooritada 6, II järku 8 ning I järku 7 gaidi.

Suurema rõhu panemist salga tööle pooldavad 12, ning rühma tööle 8 gaidi. Ülejäänud on erapooletud.

{ Mis tähendab siin erapooletus? }
{ Toimetus. }

Esimesed toovad oma seisukoha põhjendusena salga liikmete väiksemat arvu, millega saab üksiku huve rohkem silmas pida ja paremini õppida, salk on lühem ning salga töö seob rohkem, salgas on kõik

tüdrukud ühevanused, mispärast neil ka rohkem ühiseid huve jae.

Rühma, kui terviku pooldajad väidavad, et rühmajuhid on teadlikumad ja suudavad rohkem pakkuda, mispärast rühma koondused huvitavamad, rühm kasvatab tüdrukud rohkem tervikuks ning loob sideme vanemate ja nooremate tüdrukute vahel jae.

Töökava suhtes on soovid mitmesugused ning tihti otse risti vastukäivad. Näit. üks vastaja ei taha töökavas mingil tingimusel näha käsitööd, kuna teine seda tingimata tahab. Üldiselt aga on suurim huvi gaidlike teadmiste ja laulude vastu, edasi tulevad mängud, võistlused, kirjandus, matkad jne.

Üldiselt asutakse eitaval seisukohal laisklemise, lihtsalt jutuajamise ja töökavast mitte kinnipidamise suhtes.

Märkuste all arvustati tehtud tööd ning toodi mitmeid väga huvitavaid ettepanekuid töökava kohta.

Nagu ülaltoodud lühikesest kokkuvõttest näha, andis ankeet palju huvitavat materjali ning ideid, mispärast seda võib pidada igati õnnestunuks.

—au.

Nagu vanasõnagi lausub:
Vihma käest räästa alla.

Toimetuse poole pöörduetakse mitmesuguste küsimustega. Kuna on küsimusi, millised võiksid huvitada ka kõiki skaute, siis avame „Eesti Skaudis“ erinurga küsimustele ja vastustele, kus püüame neid võimaluse kor-

ral avaldada ja neile vastata. Samuti kuuluks siia nurka toimetuse otsene kirjavahetus kaastöölisega, mille järgi ammu tuntud vajadust.

Toimetuse.

J. P. „Kas Petseris on püstitatud A. Öunapuu'le mälestussammas ja miks ei ole „Eesti Skaudis“ ilmunud sambast ülevõtet?“

Malevate teadete osas leiad vastuse küsimuse esimese osa kohta.

Ülevõtte samba kavandist loodame Petseri skautide malevalt saada järgmisesse numbrisse.

H. K. „Olin varem ligi 8 aastat liige skautide organisatsioonis. Olukorra sunnil pidin liikumisest üle 4 aasta eemal viibima. Kas nüüd, uuesti aktiivselt tegutsema hakates on minul õigus kanda aastamärke sellest ajast mil kunagi astusin skaudiks. Või tuleb sellest ajast maha arvata need aastad, mil olin skautlusest eemal. Olen kogu aeg aga mõttes skautluse juures viibinud?“

On ju päris loomulik, et organisatsioonis saab liige olla, siis kui eksisteeritakse kuski nimekirjas. Kui seda ei ole olnud — siis saab lugeda vaid neid aastaid, mil tegelikult viibitud organisatsioonis. Sellest ikka ei piisa, et mõttes ollakse skaudipere liige.

R. T. „Kas on võimalik saada endisi „E. Skaudis“ aastakäike? Kui ja — milliseid ja mis hinna eest?“

Talitus avaldab selle kohta peatselt tõhusa vastuse, millega loodetavasti jääd rahule.

„Sinu küsimusele, millal on „Eesti Skaut-
Vastus Vattile.
di“ toimetuse koosseisukud — teatame, et
esmaspäeviti kell 9 õhtul, pa-
nun sellest teatada ka Kikkile ja Kõle.“

M. J. „Üht on veel tarvis...“ Sinu poolt ülestõstetud mõtted võivad õiged olla, kuid avaldamiseks „E. Skaudis“ peab neid kaaluma. Loodame kasutada edaspidi.

L. R. „Võitlus rannal“ ja Rahu kaduvus“ kasutame edaspidi.

M. J. „Metsa lum m“ „E. Skaudis“ lugejaskonnale liiga raske. Edaspidi tahaks näha midagi noortele.

H. T. „Jäljed seinal“. Avaldame järgnevais numbris.

J. N. „Uusi mõtteid meriskautlemiseks“. Tõstad ülesse palju huvitavaid mõtteid, mõnes asjas on aga vaieldavad, mispärast peame avaldamist kaaluma.

A. R. „Talv ja Öö“. Saada toimetusele enda kohta lähemaid andmeid. Kui vana sa oled jne.?

Ü. S. „Järvel“ ja „Ema surm“. Ootame ka sinult lähemaid andmeid. Kui vana sa oled jne.

A. M. „Päästja maanteel“ on kevademeeleoluline ja ilmub vast jää sulamise ajal.

„Traatsaba“. „Helisev vaikus või Seisev liikumine“ ei lähe.

Punane sulg.

„Üks ringimäng meil käimas on“ ... ehk

„Meil kadus kord üks raamat...“

1938. aasta simunapäeva ümber valiti meie seltsile uus juhatus. Kuna vana juhatuse oli vaid viie-liikmeline, siis loomulikult ei olnud ta oma tegevuses küllalt edukas, mispärast asusime opositsiooni ja ladusime välja hulga trumpe, kuni koosolek otsustas valida uue juhatuse kümne-liikmelisena.

Nõnda siis asus uus juhatuse ametisse. Kuid tõsisel kaugele ettenägelises töömeelolus ei märgatudki, et juhatuse koosolekuil olid koos käinud vaid paar-kolm meest. Teistele lihtsalt polnud aega koosolekust teatada.

Pidi just algama kaugeleulatustöö, kui äkki selgus, et puudub üks raamat.

Hakkas siis juhatuse (imelikult ikka kahe-, kolme-meheline!) koos käima — sageli pooled ööd, et kaaluja kadunud raamatu otsimist.

Pärast mitmekümneid pikki nõupidamisi otsustati asuda tõhusale otsingule. Kõigepealt pöörduiti leiubüroo poole. Mõne aja pärast tuli seal vastus, milles kahjatseti, et ei saada palvele vastu tulla, kuna sellist raamatut seal ei leiduvat. Jälle kaaluti küsimust põhjalikult — paar-kolm korda pooled ööd kulusid seks, kuni jõuti otsusele, et tuleks pöörduda selle vallavalitsuse poole, millise piires koosolek peeti. Jällegi saabus eitav vastus.

Otsingud aga kestsid järjekorraliselt edasi linnavalitsuses, kohalikus prefektuuris ja juba oli kavatsus veel kõrgemale pöörduda — kui viimaks jõudis kätte uus peakoosolek. Kutseid enam ei olnud aega saatagi ja millekski, parem kui vähem seltsiliikmeid kokku tuleb —! Siis vähem juhatuse kirujaid saamatuse pärast kassaraamatu otsimisel. Üks nupukas mees tuli aga ideele osta kolmesendiline vihik ja asi oligi korras. Kuna seltsil sissetulekuid ei olnud, siis kanti sissetuleku ossa vaid 3 senti ja väljaminekuid 3 senti — ja juhatuse oli päästnud oma naha.

Peakoosolekul oli tervelt poolteist tundi päevakorda. Minu ees kapteni-moodi mees, kogu aeg tõstab kätt, et palun sõna — mitte keegi ei tee temast välja. Siis tehakse

lõpuks ettepanek — oleme täitsamehed asume kõik otsingule. Viimaks ta märkab kapteni moodi meest kellel käsi ikka püsti. (!) „Noh oled sina nõus otsimisest osama.“ „Vabandage väga,“ seletab kapteni-moodi mees, „ma tahaksin teatada — et see raamat on minu käes — ja ma tõesti ei teadnud kellele seda saata!“

„Eesti Skaudi“ vaenlane

(Hundud omavahel.)

— Mis tähendab vaenlane nr. 1—?

— Ma arvan, et selline vaenlane, keda kõige varem märkad.

— Ee-i! Mina arvan, et vaenlane kellele kõige esimesena pihta annad!

— Ee-i ole! Võtame mõne näite tegelikust elust.

— Noh?

— Kuulsin kord, kedagi rääkivat, et keegi olla meie ajakirja „Eesti Skaudi“ vaenlane nr. 1.

— Aa—! Lase kuulda—! Edasi!

— Noh, sellepärast vaenlane number üks, et ise ta on innustatud skaut, töökas juht ja igati tore poiss — aga ta ei loe „Eesti Skauti“.

Kuna „Eesti Skaut“ on ju tegelikult igale skaudile kõige ilusamaks liikmekaadiks, mis tähistab skaudi kuuluvust eesti skautide perre, siis pole võimalik, et skaudil pole „Eesti Skauti“ taskus!

— Ja kellel seda pole — saan aru — see ongi siis Eesti skaudi vaenlane nr. 1.

Pühas edeneb vanemskautlus

Pühas on vanemskautlus hoogsalt arenemas. Üksuses, milline tänavu uuesti ellu kutsuti, on praegu 18 vanemskauti, kelledest 9 poissi on juba 11 aastat skaudid (Püha lippkonna asutamisaastast alates). Üksuse vanemaks on õp. P. Uibopuu, juhiks vsk. A. Perem.

„Tulehoidjad“ ehitavad paati

Lümanda skaudid alustavad tänavu paadi ehitamist endi üksusele, kusjuures materjalid enamikus tuuakse kokku poiste endi poolt. Kuna poiste vanemate seas on paadimeistreid, ei lähe asi liialt kulukaks.

PÄIKESELOOJANGU POOLT KANDIST

Vastistikuse abistamise tõttu pidi Lääne maleva omad mugavad ruumid loovutama. Uut ulualust leidsime koos kaheteistkümne teise organisatsiooniga linna algkoolis. Ruumikam gümnaasium seisab tühjana.

Algkooli ruumes peeti ka maleva jõulupuu koos gaididega. Väga mürtsukas õhtu koos lõbusate ettekannetega ja maiustuste kuhjadega. Viimased tundmatuult heategijailt. Oli ka kohal jõuluvana — nipsisõnaline nagu sõjateade.

Ka peenike-pere pidas oma jõulupuu süütalastepäeval. Hundud ja hellakesed tegid oma särtsukusega kauni õhtu. Pränikuid nosides, lauldes-mängides ja kaera-jaani tantsides saabus lõpp liiga järsku.

Metsatare sai jõuluvaheajal jälle vatti. Seal oli talvelaagreid, mõnepäevalisi ja lühemaid, vorstiõhtuid ja muud säärast. Üks imetore olemine otsast lõpuni.

Emadepäeva aktus on ikka veel pidamata suurte ruumipuuduste ja mõnede muude asjaolude pärast.

—mutt.—

Petseri eesti skautide tegevus on viimasel ajal võtnud uut hoogu, tänu sügisel siia saabunud I jsk. G. Aarma'le.

Hundude karjas, kus tegevus vahepeal oli soigus, kuna poisid siirdusid üle skautrühma, on juba 10 hundut. Nende seas on üks 2 kõrva hundu, kuna teised üritavad 1 kõrva hundu katset.

Skautrühm oma noore energilise juhi, värske I jsk. A. Kungla juhtimisel koosneb 20 algajast, kel käsil III järgu tarkused. Vastasutatud vanemskautide rühm II jsk. Eug. Telgi juhtimisel tahab erilist rõhku panna korv- ja võrkpallimängule. On kuulda ka laskur- ja ratsaringide asutamisest. Tänu hr. dir. Raudsepa vastutulelikkusele saab käsipalli-spordi harrastamiseks kasutada gümnaasiumi võimlat.

17. dets. 1939. a. moodustati Petseri eesti skautide I lippkond. Nimeks valiti „Laanerebased“. Juhtkonda kuuluvad: lippkonna vanemaks hr. dir. A. Raudsepp; juhiks I jsk. A. Aarma; majandusjuhiks I jsk. H. Tammsalu; van. sk. II jsk. Eug. Telk; skautrühmaj. I jsk. A. Kungla; hundude ja I jsk. L. Martsar.

Koondusel otsustati tõsta „Eesti Skauti“ tellimist lippkonnas vähemalt 50%. Tellimiste vastuvõtmine tehti ülesandeks majandusjuhile.

Emadepäev peeti 10. dets. 1939. a. kaitseliidu võimlas. Aktusel esinesid skaudid, gaidid, hellakesed ja hundud.

30. dets. 1939. a. Noorte Punase Risti poolt korraldatud vaeslaste jõulupuul aitasid eesti ja vene lippkonnad korraldamisele kaasa, korjates kingitusi ja esinedes ettekannetega.

13. jaan. 1940. a. korraldas „Laanerebased“ lippkond piduliku koonduse koos teelauga. Külalisteks olid palutud gaidid ja vene lippkond. Pidulikul koondusel anti välja õppimisvõistluse võitnud hundudele, 2 kõrva hundu H. Härm'ile ja hellkäpp E. Haasmaa'le raamatud. Meeleolu aitasid tõsta „Laanerebased“ ja külalised, esitades mõned onaloodud numbrid, muusikapalad ja deklamatsioonid. Külaliste hulgas võis ka näha malevavanemat hr. A. Hinno't ja gaidide maleva vanemat prl. L. Pare't, kes koos pisikeste hellakestega ja hundudega lustakalt ringmänges kaasa mängisid. „Laanerebased“ suureks kurvastuseks lahkus Petserist lippkonna juht ja asutaja G. Aarma. Kuid skaut ei heida meelt! — ja poisid loodavad leida endile uue juhi n.-skm. Kana näol, kes teenistuslikel põhjusil oli sunnitud skautlikult tööpõllult eemal seisma.

Siinkohal avaldame veel suurimat tänu meie senisele juhile G. Aarmale, kes jääb meie hulka edasi „Laanerebaste“ auliikmena. Soovime talle edu ja õnne uuel tööpöölul.

Lähem töökava näeb ette suusavõistlusi ja kevade saabudes Anton Ounapuu ausamba ümbruse korraldamise. Ausamba pidulik avamine toimub 26. mail s. a., millal Petseri skaudid loodavad näha endi hulgas hr. Peaskauti ja külalisi kõigist malevaist, et täita väärikalt endi aukohust esimese eesti skaudi vastu. „Laanerebane“.

Tallinnast

Jõululaupäeval ei unustanud paljud salgad jagamast oma jõlurõõmu ka sinna, kus see hoopis puudu pidi jääma.

30. detsembril oli meeleoluline gaid- ja skautjuhtide ühine jõuluõhtu.

Suursündmuseks oli aastakoosolek, mille korraldamine ja majandamine pandi maleva õlgadele, n. ö. üle-öö. Toime tuldi. Kuid üks mõnelegi skaudijuhile pakaste ilmadega oleks see majandusjuhile kingitud puuhalg omalgi marjaks kulunud.

Malevate jõulupuu toimus 7. jaanuaril Sõdurite Kodus. Seekord oli jõuluvanaga ka vana Neptun kaasas. Kahel mehel nagu enam nalja tagavaraks, teravmeelsus tabavam ja mõju suurem. Nii panidki Terasammurite lippkonna-vanem kol. Pinding'u ja malevajuht skm. Tõnur'i kinke saades laulu lööma.

Kaks kuud kestnud rühmajuhtide kursuse koonduste osa lõppes jaanuari alul. Alganuist langes välja ainult üks. Järgnevas osaks on kursuslasile juhtimispraktika rühmas. Kursuse juhiks on skm. Ed. Ots.

Salgajuhtide kool n.-skm. J. Rajaleid'i juhtimisel algas tegevust 22. jaanuaril.

Kaljukotkaste 10. aastapäeva aktus oli eriti pidulik, kuna seal viibisid haridusministeeriumi noorte nõunik hr. Maismaa, peaskaut skm. N. Kann ja peastaabi ülem skm. A. Gering.

Rahvusliku aktsiooni — KÕ edukamaks läbiviimiseks kutsuti malevastaabi koosseisu skm. R. Kärner, kes tööga intensiivselt juba alustanud.

Majanduslikud mured püüavad lippkon-

nad ise võita. Nii korraldas III lippkond peo Börsisaalis ja I lippkond Kunstihoones.

Skautalalistest võistlustest on sõlmed ja kimi juba läbi. Võistlused olid väga pinevad ja võistlejate võimed tasavägised. Kuid rekordid jäid purustamata. Ninamees.

Terassammurite vanem kol. J. Rimmel lahkus.

30. detsembril m. a. kogunes Terassammurite lippkond oma vanema kol. Rimmel'iga, kes asus teenistusülesandeis Võrru, jumalagajätkuks oma kantsi. Lahkumine vana, hea skaudisõbraga kujunes väga südamlikuks. Vana sõjamehe pisarad võtsid mitmelegi poistest pisarad silmi. Mälestustähisena andis lippkonna juht skm. Ed. Ots armastatud vanemale üle lippkonna miniatüürlipu ja palus jääda senist vanemat lippkonna auvanemaks.

Uue lippkonnavanemana oli pidulik sündmusel kol.-lt. J. Pinding ja teisiigi skaudisõpru. Sammur.

Ilmusid noorsportlaste käsiraamatud — SPORT JA MÄNG I JA II.

Koostanud A. Kolmpere, J. Laidvere, H. Michelson ja H. Niiler. E. K. Ü. „Postimehe“ kirjastus. Mõlema hind à Kr. 1.25.

„Sport ja mäng“ on meil tänapäeval sel alal ainulaadseks käsiraamatuks, koostatud meie oma tuntumate spordi- ja noorsootegelaste poolt. I osa käsitleb noorsportlaste eluviise, tervishoidu, sportlikke kasvatusküsimusi, kuna peaarhik lasub siin kergejõustiku alade käsitlemisel, siis võimlemisest ja kirjutis Noorte Spordiliidust G. Kalkun'ilt.

Rohke pildimaterjal annab ühtlasi ajaloolise ülevaate meie spordisuurustest ja noorsportlastest koolinoorte olümpiaadide ajastust tänapäevani.

Teine osa käsitleb talispordi harusid — uisutamist ja suusatamist, andes peale üldjuhiste ka õpetuslikud leheküljed kiirusutamise, iluuisutamise, suusatamise stiilidest, mäesõidust jne. Peatükid „Matkama“ ja „Laager“ käsitlevad väliseid huviharrastusi, praktilisi oskusi esijoones spordihuvil noortele. „Mängude“ osa käsitleb jalg-, korv-, pesa- ja võrkpalli ning jäähokit. „Ujumise“ osa mag. Tarem'ilt on lühike elav ujumisoskuse ja stiilide õppetund. Raamat on varustatud rikkaliku jooniste ja pildimaterjaliga.

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP. Pea- ja vastutavtoimetaja N. KANN. Tegevtoimetaja: L. KÄRSEN. Toimet. liikm.: R. TÕNURI, V. SUIGUSAAR, E. OTS, A. VAKS, R. KÄRNER, J. RAJALEID, E. KARIK. Tallusjuht: A. PEIKEL. Üksiknumbri hind 25 snt. Aastakäik Kr. 2.—. Ilmub aastas 10 numbrit. Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn, Vene tän. nr. 26. Telef. 476-96. Jooksev arve nr. 180.

Ilumise kuupäev 31. jaanuaril 1940.

„Edu“ trükk, Tallinn, Vene 16, 1940.

EESTI SKAUT

kui sõber

ja

nõuandja

ei tohi puududa

— ühegi skaudi ja gaidi töölaual —

Skautidele ja gaididele
juhtide kaudu tellimine **kogu 1940.**
aastaks ainult **üks** kroon.

Teie tahate, et Teie lastest kasvaksid arenenud ja kultuurhuvilised inimesed ?

Teie tunnete muret, et lugemishimulised noored „neelavad“ neile ebasobivat kirjandust.

Tellige 10—16 aastastele noortele

noorteajakirja

„MEIE NOORUS“

MEIE NOORUS

ilmub Tallinnas 18 korda aastas (koolitöö ajal 2 korda kuus).

MEIE NOORUSE

väljaandjaks on suur heategev organisatsioon, Eesti Punane Rist, tihedas koostöös Haridusministeeriumiga ja Õpetajate Kojaga.

MEIE NOORUSE

toimetusse kuuluvad tuntud noorsoo- ja haridustegelased: V. Alttoa, J. Maisma, E. Murdmaa, J. Nyman (peatoimetaja), P. Rummo (tegevtoimetaja) ja J. Vellerind.

MEIE NOORUSE

kaastööliste perre kuuluvad parimad kirjanikud, eriteadlased ja kunstnikud.

MEIE NOORUS

on pildirikas, huvitav ja elav.

MEIE NOORUS

on odavam noorteajakiri: 500—600 lehekülje suurune aastakäik maksab ainult 3 krooni.

MEIE NOORUSE

tellimisi võtavad vastu kõik postiasutused, talitus, raamatukauplused, usaldusmehed koolides ja noorteorganisatsioonides.

Suured preemiad levitajaile ja tellijaile 1940. a.

MEIE NOORUS

on tuhandete noorte südamesõber. Tehke, et ka teie lapsed omaksid selle väärtusliku sõbra!

MEIE NOORUS

Niguliste 12, Tallinn. Telef. 432-73.

Posti j. arve nr. 88.